

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

Згідно Закону України «Про ринок електричної енергії», споживач має право:

- 1) купувати електричну енергію для власного споживання .
- 2) змінювати постачальника на умовах, визначених цим Законом та правилами роздрібного ринку;
- 3) отримувати електричну енергію належної якості згідно з умовами договору та стандартами якості електричної енергії;
- 4) на компенсацію, що застосовується у разі недотримання показників якості послуг електропостачання;
- 5) на відшкодування збитків, завданих внаслідок невиконання його контрагентами умов договорів, укладених на ринку електричної енергії;
- 6) на недискримінаційний доступ до системи передачі, систем розподілу на підставі договорів з оператором системи передачі, оператором системи розподілу відповідно до вимог кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу;
- 7) на доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;
- 8) подавати відповідному постачальнику, оператору системи розподілу звернення, скарги та претензії, зокрема щодо якості електропостачання, щодо надання послуг з постачання електричної енергії та отримувати в установленому законодавством порядку вмотивовані відповіді або повідомлення про заходи щодо усунення постачальником причин скарги;
- 9) отримувати від відповідного постачальника інформацію, передбачену законодавством та умовами договору постачання електричної енергії споживачу;

10) отримувати від відповідного постачальника повідомлення про його наміри внести зміни до будь-яких умов договору постачання електричної енергії споживачу не пізніше ніж за 20 днів до внесення та у разі незгоди із запропонованими змінами розірвати договір з постачальником у визначеному договором порядку.

Постачальник має право:

- 1) купувати та продавати електроенергію на ринку електричної енергії, здійснювати експорт-імпорт електричної енергії за вільними цінами;
- 2) вільно обирати контрагента за двостороннім договором;
- 3) на своєчасне та в повному обсязі отримання коштів за продану електричну енергію та послуги з постачання електричної енергії відповідно до укладених договорів;
- 4) звертатися до оператора системи передачі або оператора системи розподілу щодо відключення електроживлення споживача у випадках, визначених правилами роздрібного ринку, крім випадків постачання вразливим споживачам;
- 5) звертатися до оператора системи передачі або оператора системи розподілу щодо відновлення електроживлення споживачу у випадках, визначених правилами роздрібного ринку;
- 6) на недискримінаційний доступ до системи передачі, систем розподілу на підставі договорів з оператором системи передачі, оператором системи розподілу відповідно до вимог кодексу системи передачі, кодексу системи розподілу;
- 7) доступу до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

8) інші права, передбачені нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та договорами, укладеними ними на ринку електричної енергії.

Постачальник зобов'язаний:

1) дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

2) укладати договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів;

3) надавати повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, зокрема імпортованої та експортованої електричної енергії, у порядку, визначеному правилами ринку;

4) складати добові графіки електричної енергії для доби постачання згідно з обсягами купленої та проданої електричної енергії та надавати їх оператору системи передачі відповідно до правил ринку;

5) виконувати акцептовані оператором системи передачі добові графіки електричної енергії;

6) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі погодинних графіків електричної енергії;

7) сплачувати своєчасно та в повному обсязі за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

8) відкрити в установах одного з уповноважених банків поточні рахунки із спеціальним режимом використання для здійснення розрахунків відповідно до вимог цього Закону;

9) надавати у виставленому споживачу електричної енергії рахунку (або у додатках до нього) у формі та порядку, визначених Регулятором, інформацію щодо:

а) частки кожного джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, купленої ним та/або виробленої на власних електроустановках за попередній рік;

б) посилання на доступні джерела інформації (веб-сторінки тощо) про вплив на навколишнє природне середовище, спричинений виробництвом електричної енергії усіма джерелами енергії з балансу електричної енергії, купленої ним за попередній рік. Щодо електричної енергії, придбаної на ринку "на добу наперед" та/або внутрішньодобовому ринку, та/або балансуєчому ринку, та/або імпортованої, можуть застосовуватися зведені дані щодо балансу електричної енергії, надані відповідно оператором ринку, оператором системи передачі, імпортером;

в) адрес, телефонів, веб-сторінок для отримання інформації про подання звернень, скарг та претензій щодо якості постачання електричної енергії та надання повідомлень про загрозу електробезпеки;

10) надавати споживачам у порядку, визначеному правилами роздрібного ринку, дані про споживання ними електричної енергії;

11) надавати за запитом споживача інформацію, необхідну для здійснення переходу споживача до іншого постачальника, відповідно до правил роздрібного ринку;

12) надсилати споживачу остаточний рахунок не пізніше шести тижнів після зміни постачальника;

13) розглядати відповідно до порядку, визначеного Регулятором, звернення, скарги та претензії споживачів щодо надання послуг з постачання електричної енергії та надавати вмотивовані відповіді;

14) надавати послуги з постачання електричної енергії споживачам із дотриманням установлених показників якості послуг;

15) здійснювати відшкодування (компенсацію) споживачу у разі недотримання постачальником показників якості послуг, визначених договором та Регулятором;

16) вести окремий облік витрат та доходів від здійснення діяльності з надання універсальних послуг, послуг постачальника "останньої надії" за державними регульованими цінами та за вільними цінами;

17) не пізніше ніж за 15 днів до початку здійснення діяльності з постачання електричної енергії оприлюднювати на своєму веб-сайті правила роздрібного ринку;

18) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, кодексом системи передачі, кодексом системи розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

19) надавати Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним функцій і повноважень, встановлених законодавством.

Постачальник має у чіткий та прозорий спосіб інформувати своїх споживачів про:

- 1) вартість та умови надання послуг;
- 2) методи оплати, які не повинні допускати дискримінації між споживачами. Системи попередньої оплати мають бути справедливими та адекватно відображати прогнозне споживання;
- 3) право споживачів безоплатно обирати і змінювати постачальника;
- 4) про зміну будь-яких умов договору постачання електричної енергії споживачу не пізніше ніж за 20 днів до їх застосування з урахуванням інформації про право споживача розірвати договір.

Постачальники зобов'язані повідомляти споживачів в порядку, встановленому законом, про будь-яке збільшення ціни і про їхнє право припинити дію договору, якщо вони не приймають нові умови.